

Осовська Г.В. називає деякі особливості мимики, мускулатури обличчя, тісно пов'язаної з активністю очей. Використовуючи „коди” емоційного стану людини, можна скласти перші і нерідко головні враження про людину. Вміння читати мимічний образ людини, оцінювати і використовувати в комунікативній практиці – важлива складова методики ділового спілкування. Нам, майбутнім юристам, бажано розвивати здатність читати невербальні сигнали. До того ж невербальні засоби слід навчитися інтерпретувати не ізольовано від вербальних, а в єдності і в контексті

Література

1. Курбатов В.И. Стратегия делового успеха. – Ростов - на – Дону: Феникс, 1995.
2. Лабунская В.А. Способность к психологической интерпретации невербального поведения // Вопр. психологии.-1987. - №3.
3. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: Пер. с англ. – М., 1992.
4. Осовська Г.В. Комунікація в менеджменті: курс лекцій. - Житомир, ЖІТІ, 2000.
5. Пиз А. Язык телодвижений. - Новгород, 1992.

СИМВОЛІЧНІ ОСНОВИ ЮРИДИЧНИХ ТЕРМІНІВ

Доп.- Беркаш І., студ.
Сумської філії НУВС
Наук. кер. - доц. Василенко В.А.

Юридична термінологія формувалася протягом тривалого часу. Засоби утворення термінологічних одиниць достатньо вивчені у працях багатьох лінгвістів. Особливу ж увагу слід приділяти універсальному процесу, що каузує формування ідеальних слів-знаків, тобто термінів. Таким процесом є процес

десимволізації лексики. Основою юридичних термінів є символи. Процес переходу від слів-символів до слів-знаків (термінів) розглянемо в нашій статті.

Звернемося до наших спостережень.

Рос. мера. Слід відзначити, що слово *мера* первісно мало вигляд *мра*, бо голосний *ε* - вокалізація м'якості зіткнення. В свою чергу, *мра* співвідноситься із *мраком* в російській мові та *мрякою* - в українській. Елемент *мра* семантично та фонетично близький до слова *мла/мгла*; *мла/мгла* - це тьма, яма, а *яма/дірка* співвідноситься з *колом*, *ротом*. Отже, значення *рот* є символічною основою термінів: рос. *мера*, укр. *міра*.

Рос. мошенник. Відновлення символічного значення даного слова-знака вимагає проведення аналізу на діяхронічному рівні. У давньоруській мові слово *мошна* позначало гаманець, що прикріплювався до пояса, тобто знаходився збоку, поруч. Фонетична близькість основ *мош-* і *мох* підтверджується і на рівні семантики. *Мох* росте біля чого-небудь, поруч з чимось. Відповідно до спостережень лінгвістів, *мох* асоціюється з тим, що росте біля рота - бородою, вусами. Відповідно до принципу "частина за цілим" борода, вуса співвідносяться з *ротом*. Отже, *рот* є символічною основою термінів: рос. *мошенник*, *мошеннический*, *мошенничество*.

Рос. развращение. У даному слові *вра-* аналог до *врата* і *рот*. Ворота призначені для входу чи виходу. Когнітивно та номінативно *врата* співвідносяться з дорогою, шляхом. *Рот* - це не тільки *вхід* чи *вихід*, але і *пустота*, *діра*. *Порожнеча*, *порожнєє*, у свою чергу, *марним*, *поганим*. *Поганий*, *негативне* і *шлях* - два важливих моменти, що цікавлять нас при відновленні потрібних символічних значень. Оскільки в сучасній термінології фразеологізм являє собою креативний міні-текст, то й вираз *спантеличити*, *збити зі шляху щирого* допомагає розкрити символічне значення вищевказаного терміну. Символічною основою терміну *развращение* є *погане*, *марне*. Дане символічне значення стосується також термінів рос. *разврат*, *развратник*, *развратность*, *развратный*, *развращенность* та ін.

Рос. укыватель. Зіставлення слів *укрыть, крыть, рыть* дозволяє відзначити їх схожість на фонетичному рівні, де *к* є вибуховим перед плавним приголосним. Рити можна заглиблення, тобто дірку, яму. Згідно зі спостереженнями лінгвістів, діра\ яма співвідносяться з ротом, яма = рот. Отже, *смысл рот* є символічною основою термінів: *рос. укыватель, укывательство, укывать, уккрытие, уккрыться, соккрытие* та ін.

Укр. слідчий. Слід, след асоціюється зі світлом, слід- це світло. *Смысл* світло у свою чергу пов'язаний зі своїм засобом - дірою. Діра ж - це знов-таки рот (і око). Відповідно до принципу "частина за цілим" рот/ом) співвідносні з обличчям, головою. Голова ж-це розум. У словах *след, следовательно, слідчий та ін..* відбита ідея відношення до об'єкта переслідування; ідея уважності, розуму; відповідно, ідея думки, дослідження. Отже, *смысл* розум/рот є символічною основою термінів *укр. слідчий, слідство; рос. след, следовательно, следственный, следствие.*

Аналіз розглянутого матеріалу дозволяє зробити такі висновки: 1) процес десимволізації лексики представляє собою семантичний процес, який здійснюється на основі використання різних видів переносів; 2) цей процес є універсальним процесом, що каузує формування ідеальних слів-знаків-термінів; 3) трансформація одного символу в кілька слів-знаків свідчить про його продуктивність та історичну давність.

ДЕЩО ПРО ПАРАДИГМУ ТЕОРЕТИЧНИХ КОНЦЕПЦІЙ ЮРИДИЧНОГО ТЕРМІНОЗНАВСТВА

Доп. – Василенко М., студ. Сумської філії НУВС.
Наук. кер. – доц. Василенко В.А.

Головним структуротвірним елементом наукового тексту є термін. Проте терміни не є однорідними за своєю будовою, семантикою та функціями у тексті. На особливу увагу заслуговують терміни, з огляду на те, що вони слугують для повідомлення нової інформації.